

ROZSUDOK
V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Anny Žákovej a členiek senátu JUDr. Aleny Adamcovej a JUDr. Viery Nevedelovej, v právnej veci žalobcu **Ing. A. D. D.**, proti žalovanej **S.P., U.**, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovanej č. 332-1948-GC-04/2006 z 18. mája 2006, o odvolaní žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne č. k. 13S/55/2006-25 zo 6. februára 2007, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trenčíne č.k. 13S/55/2006-25 zo 6. februára 2007 v spojení s opravným uznesením č.k. 13S/55/2006-40 z 27. júna 2007, **p o t v r d z u j e .**

Žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Krajský súd napadnutým rozsudkom v spojení s opravným uznesením rozhodnutie žalovanej č. 332-1948-GC-04/2006 z 18. mája 2006 v spojení s rozhodnutím S.P.– pobočky v P. č. 700-1020005806-GC04-06 zo 16. januára 2006 podľa § 250j ods. 2 písm. a/ Občianskeho súdneho poriadku (ďalej v texte rozsudku len „O.s.p.“) zrušil, vec vrátil žalovanej na ďalšie konanie a žalobcovi náhradu trov konania nepriznal. Zároveň rozhodol o vrátení súdneho poplatku v sume 1.428,-Sk žalobcovi.

Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že krajský súd po preskúmaní napadnutého rozhodnutia žalovanej, ktorým potvrdila rozhodnutie svojej pobočky v P. č. 700-1020005806-GC04/06 zo 16. januára 2006 – ktorým bola žalobcovi podľa § 277 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov uložená povinnosť zaplatiť zvýšené poistné na poistenie zodpovednosti za škodu pri pracovnom úraze a pri chorobe z povolania za obdobie január až apríl 2002 a január až marec 2003 v sume 23.800,-Sk, dospel k záveru, že žalovaná rozhodla v rozpore so zákonom. Podľa názoru súdu žalovaná nepostupovala v súlade so zákonom, keď pod činnosťou, ktorú zamestnávateľ „vykonáva“ podľa § 15a ods. 2 zákona č. 274/1994 Z.z. o Sociálnej poisťovni v znení neskorších

predpisov rozumela činnosť, na ktorú sa vzťahuje najvyššia sadzba poistného zo všetkých činností zamestnávateľa, ktoré na základe oprávnenia môže vykonávať, bez ohľadu na to, či takéto činnosti aj skutočne vykonával. Krajský súd ďalej dôvodil tým, že správny orgán nepostupoval správne, keď pri vykonaní kontroly platenia poistného zamestnávateľom nezistil riadne skutočný stav veci (koľko a akých zamestnancov mal zamestnávateľ, aký druh hlavnej činnosti skutočne vykonával), ale sa uspokojil len so živnostenským oprávnením a na základe toho rozhodoval o splnení alebo nesplnení povinnosti zamestnávateľa. Krajský súd v odôvodnení tiež poukázal na to, že žalovaná nepostupovala ani v súlade s ustálenou judikatúrou Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. Rc 47/2005 (5Cdo 109/03), že vykonávaním podnikateľskej činnosti treba rozumieť aktívnu činnosť smerujúcu k dosiahnutiu zisku. Len samotné oprávnenie na podnikateľskú činnosť neznamená, že podnikateľ (zamestnávateľ) túto činnosť aj reálne sám alebo prostredníctvom svojich zamestnancov vykonáva.

Proti tomuto rozsudku krajského súdu v zákonnej lehote podala odvolanie žalovaná, a to v podstate z dôvodu nesúhlasu s právnym názorom krajského súdu. Podľa názoru žalovanej je zamestnávateľ povinný podľa § 15a ods. 1 zák. č. 274/1994 Z.z. vypočítať si poistné na poistenie zodpovednosti za škodu sám, podľa hlavného druhu vykonávanej činnosti, pričom v prípade, ak vykonáva rôzne druhy činností, zamestnávateľ použije podľa § 15a ods. 2 cit. zákona sadzbu poistného vzťahujúcu sa na činnosť s najvyššou sadzbou poistného. Pojem „vykonáva“ sa podľa citovaného ustanovenia viaže so zamestnávateľom, ktorý na základe oprávnenia (napr. výpisu z obchodného registra, živnostenského oprávnenia a pod.) môže vykonávať rôzne druhy činností. Žalovaná uviedla, že právna úprava platenia poistného na poistenie zodpovednosti za škodu platná do 31. decembra 2003 neriešila prípadnú zmenu činnosti vykonávanej takýmto zamestnávateľom. Na základe uvedeného je potrebné pod činnosťou, ktorú zamestnávateľ „vykonáva“ podľa ustanovenia § 15a ods. 2 zák. č. 274/1994 Z.z. rozumieť činnosť, na ktorú sa vzťahuje najvyššia sadzba poistného na poistenie zodpovednosti za škodu zo všetkých činností zamestnávateľa, ktoré môže na základe oprávnenia vykonávať, a to bez ohľadu na to, či ju skutočne vykonáva. Na základe uvedených skutočností žalovaná navrhla, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok krajského súdu zrušil a vrátil mu vec na ďalšie konanie.

Žalobca v písomnom vyjadrení k odvolaniu žalovanej navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok krajského súdu ako vecne správny potvrdil. Trval na tom, že poistné platil správne z činností, ktoré jednoznačne vykonával. Uviedol, že výklad žalovanej považuje za nelogický, svojvoľný, účelový a nie v súlade so zák.č. 274/1994 Z.z. v znení zák.č. 242/2001 Z.z. v znení účinnom do 31. decembra 2003.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok v medziach a v rozsahu odvolania žalovanej (§ 212 ods. 1 O.s.p.), odvolanie prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 250ja ods. 3 O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolaniu nemožno priznať úspech.

V správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, ktorými sa zakladajú, menia alebo zrušujú práva alebo povinnosti fyzických alebo právnických osôb.

V danej veci bolo úlohou krajského súdu vyriešiť medzi účastníkmi spornú právnu otázku týkajúcu sa výkladu ust. § 15a ods. 1, 2 zák. č. 274/1994 Z.z. o Sociálnej poisťovni v znení zák. č. 242/2001 Z.z.

Odvolací súd sa v plnom rozsahu stotožňuje s právnym názorom krajského súdu, podľa ktorého povinnosť platiť vyššiu sadzbu poistného na poistenie zodpovednosti za škodu u zamestnávateľa, ktorý má povolenie na výkon rôznych druhov činností, je reálny výkon činností zamestnávateľom a nie len možnosť vykonávať činnosť, s ktorou zákon viaže vyššiu sadzbu poistného. Vyplýva to jednoznačne aj zo znenia ustanovenia § 15a ods. 1, 2 cit. zákona, v zmysle ktorého

- zamestnávateľ je povinný si poistné na poistenie zodpovednosti za škodu vypočítať sám, pričom použije sadzby poistného na poistenie zodpovednosti za škodu podľa hlavného druhu činnosti vykonávanej zamestnávateľom uvedené v prílohe (ods. 1)
- ak zamestnávateľ vykonáva rôzne druhy činnosti, použije sa sadzba poistného na poistenie zodpovednosti za škodu vzťahujúcu sa na činnosť s najvyššou sadzbou poistného (ods. 2).

Pre výklad uvedenej právnej normy je rozhodujúci jej text, z ktorého je nepochybné, že ust. § 15a ods. 2 cit. zákona sa vzťahuje len na činnosti zamestnávateľom vykonávané a nie tie, ktoré má síce zapísané v živnostenskom oprávnení (v obchodnom registri), ale ich nevykonáva. Odlišné stanovisko rezortného ministerstva nemá vplyv na právne posúdenie veci.

Krajský súd preto opodstatnene dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie žalovanej, ako aj správneho orgánu prvého stupňa je potrebné zrušiť podľa § 250j ods. 2 písm. a/ O.s.p., lebo rozhodnutia vychádzali z nesprávneho právneho posúdenia veci, a vec vrátiť žalovanej na ďalšie konanie.

Odvolací súd preto odvolaniu žalovanej nevyhovel a vecne správny rozsudok krajského súdu podľa § 219 O.s.p. potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 224 ods. 1 O.s.p. a § 250k ods. 1 O.s.p. tak, že úspešnému žalobcovi ich náhradu nepriznal, pretože v tomto konaní si ich náhradu neuplatnil.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave dňa 22. mája 2008

Anna Žáková, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:
Dagmar Falbová

